

ETT

## ETT OVÄNTAT SAMTAL

Den 12 september 2009 började som en typisk lördag i Los Angeles för mig. Jag sov länge och körde sedan från West Hollywood till Venice Beach för att träffa min bästa vän Ryan över brunch på vår favoritrestaurang, ett dyrt, avskalat ställe med närodlade råvaror. Därefter tog vi oss tvärs över stan till Silver Lake och fortsatte vår avslappnade dag på Intelligentsia, ett lokalt hantverksskafé. På väg mot Eastside brukade vi gå i klädbutiker på Abbot Kinney Boulevard eller ta oss bort till Beverly Hills och gå till Barneys eller titta in på Fred Segal och Maxfield i West Hollywood. Det alltid så perfekta LA-vädret, tjugofyra grader och sol, var som gjort för de där lättsamma, bekymmersfria dagarna. När eftermiddagen övergick i kväll brukade vi hamna på ännu en favoritrestaurang i den lite finare klassen för en riktigt god middag.

Ryan var en framgångsrik konstnär och jag var en framgångsrik scenograf. Vi hade gott om pengar att röra oss med, och vi spenderade dem gärna. Vi saknade aldrig idéer på hur vi skulle fylla helgerna och alltid fanns det en inbjudan till någon konstutställning eller hemmafest att gå på efter middagen. De

här lördagarna hade varit vår heliga ritual, varje vecka, i nästan tio år. Men den här lördagen var det som om något annat vibrerade i luften. Något som skulle sätta igång en kedja av händelser och förändra mitt liv för alltid.

Efter brunchen stod vi i den långa kön på Intelligentsia. Jag beställde min vanliga cappuccino och Ryan hämtade sitt favoritte med blommiga toner. På något sätt lyckades vi få ett riktigt bra bord ute på terrassen trots alla människor som var där den dagen. Medan vi drack vårt kaffe och te och betraktade folkvimlet omkring oss lade vi märke till något besynnerligt, särskilt i den delen av Los Angeles. En stilig man, kanske i trettioårsåldern, gick förbi vårt bord med hämtkaffe i ena handen och en stor inbunden bok i den andra, med titeln *Kommentarer till Romarbrevet* på ryggen. Varken Ryan eller jag hade haft med kyrkan att göra i våra vuxna liv, men vi visste tillräckligt för att förstå att boken hade med Bibeln att göra. Men vi befann oss i Silver Lake, ett av de mest liberala och progressiva områdena i hela Los Angeles County.

Ryan och jag såg förbryllat på varandra. Vem var den här stilige killen, och varför bar han på en religiös bok? Vi blev ännu mer fascinerade när han stannade vid en liten grupp hipsters i tjugofemårsåldern, alla med en bibel, antingen i handen eller liggande framför sig på bordet. Vad händer? Att gå omkring med biblar offentligt i Los Angeles? Det hade jag aldrig sett under alla mina femton år här. Inte en enda gång.

Vi såg hur killen utbytte kramar och artighetsfraser med gruppen av bibelmänniskor i några minuter innan han gick vidare. Ryan och jag var helt förbryllade. Var det något i kaffet de drack? Höll någon sorts religiös sekt på att ta över Silver Lake? Efter att ha spekulerat en stund återgick vi till vårt vanliga småprat, men kastade då och då en blick mot gruppen för att se hur deras samling utvecklade sig. Då såg vi hur alla runt bordet böjde sina huvuden och började be. Sanningen att

säga blev vi halvt äcklade, halvt fascinerade. På den religiösa skalan befann vi oss båda någonstans mellan agnostiker och ateister. Gud nämndes aldrig i våra kretsar, och om religion alls kom på tal skedde det alltid med förakt och misstänksamhet. Efter några minuter var bönen slut, och alla utom en kille reste sig, sa hej då och gick därifrån.

Ryan, som aldrig backade för kontroversiella samtal, uppmanade mig att fråga killen som satt kvar vad han och hans vänner hade hållit på med. Jag vägrade, men han fortsatte pressa mig, förmodligen för att han ville liva upp vårt trötta samtal. Motvilligt, och med en suck, vände jag mig till slut till bibelkillen.

"Ursäkta. Hej. Eh ... är du kristen eller ..."

"Ja." Hans svar kom snabbt och självsäkert.

Efter en obekväm paus vred Ryan och jag våra stolar mot hans bord. Han log, till synes helt obekymrad över vårt intrång. Sedan inledde jag samtalet. I sådana här situationer brukade jag få göra grovjobbet medan Ryan höll sig lite i bakgrunden, även om han älskade heta diskussioner. Jag förklarade för bibelkillen, Colin, att jag hade vuxit upp som katolik men var lite osäker på detaljerna kring kristendomen och Bibeln. Sedan gick jag rakt på sak och frågade:

"Vad är det egentligen du tror på?"

Det visade sig att han var evangelikal kristen och tillhörde en kyrka i Hollywood som hette Reality LA. Han var mycket öppen med att förklara sin tro för oss, så jag bombarderade honom med frågor:

- "Hur kan du vara säker på att Gud finns?"
- "Hur kan Bibeln vara sann?"
- "Vad säger du om mänskligt lidande?"
- "Vad händer med människor som förkastar evangeliet eller aldrig ens får höra det?"

Hans svar var förvånansvärt genomtänkta. Så till slut samlade jag mod nog att ta upp elefanten på terrassen, det största hindret för mig, den avgörande frågan: "Men homosexualitet då? Vad har din kyrka för hållning i den frågan? Är det synd eller inte?"

Hans svar chockade mig inte. Han talade klarspråk och sa helt sakligt att både han och hans kyrka ansåg att homosexualitet faktiskt var synd. Dessutom erkände han att han själv kämpade med samkönad attraktion, men att hans övertygelse i den frågan var fast: att följa Jesus var värt att förneka den delen av sig själv.

Tidigare brukade jag reagera på en sådan förklaring genom att tala om för personen hur fullständigt verklighetsfrånvärd han var, att han förmodligen behövde terapi eller uppenbarligen hade blivit hjärntvättad som barn i en kristen familj. Men av någon anledning var det annorlunda den här gången. Jag kände mig inte hotad, arg eller dömd. Jag blev bara förvånad och en aning förvirrad. Jag kände också en märklig respekt för honom för att han trodde på något och hade modet att stå för det, särskilt något så impopulärt som det. Hans ärlighet och frimodighet var uppfriskande. I min personliga, postmoderna värld, där all sanning var subjektiv, slog det mig att det kanske kunde finnas någon form av objektiv sanning, vare sig jag gillade det eller inte. Jag hade inget svar, vilket var ovanligt för att vara jag.

Sedan var han tvungen att gå. Men innan han gick frågade han Ryan och mig om vi ville följa med till hans kyrka nästa helg. Än en gång blev jag förvånad över hans milda självsäkerhet. Jag tackade ja till inbjudan direkt, förmodligen av artighet, för innerst inne var jag inte alls säker. På Ryans kroppsspråk syntes det tydligt att han egentligen inte var intresserad av att ens överväga idén. Jag var ensam i det här. Colin och jag bytte telefonnummer och skildes åt.

## STANNA ELLER GÅ?

Under de följande dagarna hade jag tid att fundera över vad det skulle innebära att besöka Colins kyrka. Det var fullständigt orimligt att jag skulle göra det. För det första trodde jag inte ens på Gud. För det andra fanns ju det där lilla problemet med homosexualiteten. Som homosexuell man hade Gud aldrig varit ett alternativ för mig, eftersom han inte godkände sådant. Punkt slut.

Jag kände också att jag skulle svika mitt folk. Vi ansåg allihop att de kristna var fienden. Hur kunde jag ens överväga att gå in i antagonistens lya? De tycker att det är fel att vara gay. De menar att den jag är är synd. Jag hade känt mig utestängd och marginaliserad av dem under hela mitt liv. Jag kunde inte gå med i den klubben.

Men jag kunde heller inte skaka av mig tanken på att gå. Någonting drev mig dit. Kanske hade jag inte så rätt om allt som jag trodde. Vad visste jag egentligen? Kanske fanns det mer i livet än det man ser. Tänk om Gud faktiskt existerade? Jag antog att den minimala möjligheten fanns. Och om han gjorde det, vad skulle det få för konsekvenser för mitt liv? För livet efter detta, om något sådant nu fanns?

*Nej, det här är löjligt!* rättade jag mig själv. *Bibelns berättelse är förstås en myt, precis som alla gamla myter och alla världsreligioner. Jag är ingen idiot.* Jag kände till Karl Marx skarpsinniga förklaring av religionen och instämde i den: "Religionen är den förtryckta varelsens suck, hjärtat i en hjärtlös värld och anden i andefattigdomens tillstånd. Den är folkets opium."<sup>1</sup> Och även om jag på något sätt skulle dras till vissa av kristendomens påståenden, kunde jag inte bortse från dess envisa anspråk på att vara den *enda* vägen. Hur kunde 1,6 miljarder muslimer, 500 miljoner buddhister och 1,1 miljarder hinduer alla ha fel? Och människor drogs ju bara

till sina religioner därför att de råkade vara födda i en del av världen där just den myten fördes vidare. Sedan fanns också det där hjärtlösa påståendet att de som aldrig har hört evangeliet blir dömda till evig förtappelse. Jag antar att de bara har extrem otur?

Och vetenskapen då? Gjorde inte Charles Darwins evolutionsteori och Georges Lemaîtres Big bang-teori Gud och Bibeln slutgiltigt och fullständigt överflödiga? Hade inte Richard Dawkins rätt när han sa: "Tro är den stora undanflykten, den stora ursäkten för att slippa tänka och värdera bevis. Tro innebär att tro trots, eller kanske till och med på grund av, avsaknaden av bevis."<sup>2</sup> Är inte tro på Gud samma sak som att tro på jultomten eller tandfen? Och så får vi förstås inte glömma det riktigt stora problemet: mänskligt lidande. Hur skulle en förmodat god Gud kunna tillåta att små barn får cancer och dör?

Samtidigt som jag brottades med de argument jag alltid hade haft mot kristendomen fanns Colins inbjudan kvar i mina tankar. Jag hade alla skäl i världen att glömma den, eller bara sms:a: "Tack, men nej tack." Och om han sms:ade mig kunde jag ju bara ignorera det, eftersom jag inte ens kände killen. Vi hade bara haft ett ganska intressant samtal, inget mer. Jag sa till mig själv att jag stressade upp mig utan anledning och bestämde mig för att jag definitivt inte skulle gå och inte heller skulle skicka något sms till honom. Jag var inte skyldig honom någonting.

Men jag kunde ändå inte släppa det. Jag tänkte: *Vad skadar det egentligen att åtminstone kolla in den där kyrkan?* Jag bestämde mig för att se det som någon sorts antropologisk studie. En chans att få bekräftat alla mina misstankar om hur absurd kristendomen var. Så länge jag inte förväntades svära trohet till någon sektledare, skulle det väl gå bra?

Jag ville förstås inte att någon av mina progressiva, libe-

rala, sofistikerade vänner skulle få veta att jag ens övervägde en sådan hädisk handling. I min vänkrets betraktades kristendomen inte bara som ett skämt, utan som rent av farlig, särskilt med hela det där "homosexualitet är synd"-snacket.

Homosexualitet hade äntligen vunnit bred acceptans i den amerikanska kulturen. I tv-serier och filmer framställdes homosexuella karaktärer som hjältar, inte som skurkar. På 1990-talet skrev sitcomen *Ellen*, med Ellen DeGeneres i huvudrollen, tv-historia när hennes rollfigur kom ut som lesbisk. Sedan kom en rad enormt inflytelserika tv-serier och filmer under slutet av 1990-talet och början av 2000-talet: *Will & Grace*, *Queer Eye for the Straight Guy*, *Brokeback Mountain* och *Milk*, för att nämna några. Jag minns när realityserien *Queer Eye* kom 2003. Det var något av en vändpunkt i vår kultur. Det var inte bara gaypersoner som tittade, utan även heterosexuella män och kvinnor! Va? Heterokillar var besatta av en serie om fem homosexuella män som gjorde om stilen på killar utan koll? Något höll på att hända. Det låg i luften. Serien förändrade spelplanen. Och den utsökt regisserade *Brokeback Mountain* förde förstås acceptansen för homosexualitet ytterligare flera steg framåt. Så vad skulle jag göra? Jag hade väl inte plågat mig igenom åtta säsonger av *Will & Grace* för ingenting!

Det politiska landskapet höll också på att förändras, och det i rasande fart. De så kallade sodomilagarna revs upp över hela landet, samkönade civila partnerskap var nu lagliga i flera delstater, och samkönade äktenskap höll långsamt på att bli verklighet. Så varför skulle jag vilja kliva bakåt i tiden och in i den där anakronistiska evangelikala kyrkan? Hade jag blivit galen? Kristendom var till för okunniga människor i *glesbygden*, inte för sofistikerade storstadsbor, eller hur? Jag skulle gå emot den jag var och allt jag trodde på. Nej tack!

Sedan fick jag ett sms av Colin på torsdagen där han

frågade om jag fortfarande var intresserad av att komma till kyrkan på söndagen. Först slog allt inom mig bakut, men senare insåg jag att jag på något sätt fortfarande övervägde det. Jag svarade att jag tänkte komma, trots att jag egentligen inte hade bestämt mig. Jag hade några dagar till på mig att tänka, så jag bestämde att det inte fanns någon anledning att fatta ett förhastat beslut. Jag skulle vänta till samma dag och se hur det kändes.

## INGEN ÅTERVÄND

Söndagsmorgonen kom till slut, och jag vaknade, duschade, klädde mig, lämnade min lägenhet, satte mig i bilen och körde till Colins kyrka. Jag visste att det var märkligt. Jag hade ingen anledning att göra det och ingen aning om vad jag egentligen höll på med eller vad jag kunde vänta mig. När jag närmade mig kyrkan kunde jag fortfarande inte fatta att jag faktiskt gjorde det här. Jag tänkte vända om och åka hem igen, men jag var nästan framme, så jag tänkte att jag lika gärna kunde gå in och kolla.

Gudstjänsten hölls på en offentlig high school i Los Angeles. När jag hade parkerat bilen i ett parkeringshus i närheten gick jag uppför en trappa och över en skolgård. När jag närmade mig ingången hälsade en kvinna mig välkommen.

"Hej, vi älskar dig."

*Oj då, kanske är det ännu en Hollywoodsekt* trots allt. Även händelse låg byggnaden bara några kvarter från Scientologi-kyrkans Celebrity Centre.

Efter att ha tackat den kärleksfulla kvinnan gick jag in i aulan. Gudstjänsten hade just börjat, och jag ryggade omedelbart tillbaka när jag hörde lovsångsbandet spela kristen musik. *Usch. Jag hade glömt det där med kristen musik!* Jag hade sett hur man drev med kristen lovsång på tv och den

typen av musik var helt enkelt något som mina vänner och jag betraktade som urtöntigt. En vaktmästare visade mig till en plats nästan längst fram, och där satt jag, mitt bland hundratala troende. Jag var en främling i ett främmande land. Jag kunde lika gärna ha befunnit mig på Mars, för de här marsianerna sjöng som en enda röst; några hade till och med slutna ögon och händerna lyfta i luften. *Oj. De menar verkligen allvar.*

Men efter några sånger störde jag mig inte lika mycket på musiken. Faktum är att jag tyckte att den var ganska bra och till och med smakfull. Sedan såg jag mig omkring i den moderna, enkelt utformade aulan. Den avskalade lokalen, med sina enkla vita väggar av betongblock, kändes för mig mycket anspråkslös och okomplicerad. Alla de krusiduller som jag var van vid från min barndom i den rikt utsmyckade katolska kyrkan lyste uppfriskande nog med sin frånvaro.

Efter ytterligare några sånger och ett par pålysningar kom pastorn upp på scenen. *Men det där är ju killen med boken Kommentarer till Romarbrevet från kaffestället!* Han gick fram till talarstolen, lade ner sin bibel och började tala. Efter att ha hälsat församlingen bad han och läste ett avsnitt ur Romarbrevet 7. Sedan började han predika.

Det jag hörde i den predikan skulle fullständigt förändra min förståelse av vem jag är, var jag kommer ifrån, vart jag är på väg, mitt syfte i världen och ytterst vem Gud är.